

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **M. G.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem Nad Štolou 3
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. února 2022, č. j. OAM-986/ZA-ZA12-ZA20-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalovaný vydal dne 9. 2. 2022 rozhodnutí, kterým zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, a to s odkazem na ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
- 2. Správní orgán v průběhu řízení nezjistil, že by žalobce jakkoliv prokázal, že v jeho případě nelze Gruzii považovat ze bezpečnou zemi původu, proto aplikoval výše cit. ustanovení, dle něhož je možné zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako

zjevně nedůvodnou, pokud žadatel přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu. Gruzie je takovou zemí, a to s ohledem na § 2 vyhlášky MV č. 328/2015 Sb., a to kromě Abcházie a Jižní Osetie, a to ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

II. Žalobní argumentace

3. Žalobce namítal porušení §§ 3, 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť zjištěný stav nelze v jeho případě považovat za nepochybný, tento nebyl dostatečně zjištěn a nebylo přihlédnuto ke všem skutkovým okolnostem jeho věci. Aplikace § 16 zákona o azylu je pak nesprávná a nezákonná, nebyl shromážděn dostatek podkladů. Zpráva, z níž těžil žalovaný, a to Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z října 2021, byla využita pouze pro zcela obecné informace, žalobce měl přitom problémy kvůli členství v politické straně SNH. Byl nepřiměřeně kontrolován policií, obtěžován, dokonce i několikrát zadržen a vyslýchán, podal si stížnost na prokuraturu v Tbilisi, nic mu však patřičnou ochranu nezajistilo.
4. K podkladové zprávě pak žaloba uvedla, že tato již dle názvu byla žalovaným vytvořena z důvodu možného zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí a nikoliv pro účely individuálního posouzení žádosti, podané žalobcem, považuje ji proto za neobjektivní a nedostatečnou pro řádné zjištění skutkového stavu. Domněnka o bezpečné zemi původu je vyvrátitelná a to, že důkazní břemeno leží v daném případě převážně na žadateli, ještě nemůže zbavit žalovaného povinnosti shromáždit přesné a aktuální informace z různých zdrojů o zemi původu žadatele.
5. Žalobce je přesvědčen, že svou výpověď a tvrzenými důvody domněnku o bezpečné zemi původu vyvrátil, podložil důkazně své členství v SNH a jím uváděné důvody jsou relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Toto žalovaný nijak nevyvrátil a k tvrzení, že se mohl obrátit na státní zastupitelství a různé další instituce odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 28. 2. 2007, čj. 4 Azs 146/2006 a dále 6 Azs 74/2009, z nichž plyne, že ne vždy je taková situace, aby bylo nutné takové úsilí vynaložit. Žalobce přitom nebyl v daném ohledu zcela pasivní, jeho podněty se nikdo nezabýval. Vzhledem k jím předloženým důkazům se měl žalovaný zabývat jeho věcí meritorně, žalobce tvrdí nezákonnost napadeného rozhodnutí a navrhuje jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení.
6. Posléze žalobce dne 4. 3. 2022 soudu předložil potvrzení o svém členství v United National Movement, zprávu z hospitalizace pro zhoršení stavu psoriázy v prosinci 2021.

III. Vyjádření žalovaného

7. Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 16. 3. 2022 plyne, že žalobce označil za důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany problémy kvůli členství a podpoře strany SNH a dále snahu o podstoupení léčby lupénky v ČR, neboť masti a léky z Gruzie moc nezabírají.
8. Žalovaný na základě shromážděných podkladů a informací o zemi původu, o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Gruzii, dále i žalobcovy výpovědi, dospěl k závěru, že v zemi obecně nedochází k pronásledování, mučení či nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestům, k hrozbě svévolného násilí v případě ozbrojeného konfliktu a že občané zem neopouštějí z důvodů, uvedených v § 12 či § 14a zákona o

azyly. Gruzie ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků a rovněž umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.

9. Žalovaný trvá na tom, že žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Gruzie byla přitom uznána za bezpečnou zemi původu v dalších členských státech EU, ale i mimo EU, např. Norskem či Islandem. U zemí, kterým ostatní členské státy poskytly dle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, status bezpečné země původu, se mj. předpokládá, že v takové zemi jsou obecně respektována lidská práva a že taková země má též dostatečné právní postupy k ochraně svých státních příslušníků.
10. Dále žalovaný odkázal na to, že § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívá na pojmu „bezpečná země původu“, který je vymezen § 2 odst. 1 písm. k) tohoto zákona. Za takovou se obecně považuje země, která dodržuje mezinárodní závazky a v souladu s nimi nepodrobuje své občany takovému zacházení, které by mohlo být v jiných zemích považováno za relevantní pro udělení azylu. Evropská praxe pak presumuje, že občany pocházející z bezpečných zemí původu nelze bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu a specifickým prvkem uvedené praxe je tedy nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, pouze posouzení, zda daná země podmínky uvedené definice splňuje. V azylovém řízení pak ovšem není vyloučeno, aby konkrétní osoba prokázala opak, tedy že v jejím případě ze strany domovského státu k porušování mezinárodních azylových zásad dochází.
11. Správní orgán byl v daném řízení povinen prokázat, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zem původu, nemusel však zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. I přesto jsou součástí spisu – podklad (viz bod 3), Informace rakouského Federálního úřadu pro cizince a azyl (BFA) Gruzie, Právní ochrana – soudnictví, bezpečnostní orgány, ombudsman ze dne 29. 3. 2021, Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Přehled údajů o zemi za rok 2020 – Gruzie (publikováno 2021), lékařské zprávy Zdravotnického zařízení MV – PŘS Zastávka ze dne 10. 12. 2021. Správní orgán tak zcela splnil své povinnosti týkající se zjištění úplného skutkového stavu.
12. Vzhledem k tomu, že se u cit. zemí presumuje dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích a je jejich povinností takové skutečnosti nejen tvrdit, ale rovněž je prokázat. Pro toto je však pouhá výpověď nedostačující – viz např. rozhodnutí NSS ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008. Žalobce takové skutečnosti v průběhu správního řízení neprokázal a žalovaný proto zamítl jeho žádost jako zjevně nedůvodnou. Žalovaný odkazuje na str. 4 svého rozhodnutí, kde po posouzení výpovědi žalobce konstatoval, že dotýčný nebyl žádným vrcholným představitelem strany a jako řadový člen se pouze účastnil akcí, popř. agitoval u sousedů, aby stranu podporoval při volbách. Výslovně pak popřel, že by někde veřejně vystupoval nebo že by kandidoval, obdobné problémy jako on měli mít i ostatní členové strany. Nikdy nebyl z ničeho obviněn, policií byl vždy po krátkodobém zajištění propuštěn. Z podkladů je pak známo, že strana SNH je uznávanou a legální politickou stranou, která získala v parlamentních volbách v r. 2020 27,18 % hlasů, žádné rozsáhlé perzekuce z materiálů neplynou. Již samotný fakt zařazení Gruzie

do seznamu bezpečných zemí svědčí o tom, že zde obecně a soustavně nedochází k žádnému pronásledování, mučení či nelidskému zacházení a trestání. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud usnesením ze dne 14. 3. 2022 rozhodl o nepřiznání odkladného účinku žalobě.
14. Žalovaný soudu následně předložil své rozhodnutí ze dne 20. 4. 2022, kterým zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. a) zákona o azylu, které probíhalo na základě žádosti žalobce ze dne 31. 3. 2022. Žalobce dle informace žalovaného vycestoval z ČR dne 24. 4. 2022.
15. Krajský soud konstatoval, že žalobce poskytl žalovanému dne 7. 12. 2021 údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kde uvedl, že je od r. 2007 členem politické strany Sjedenocené národní hnutí, kde prováděl agitaci s konáním voleb. V souvislosti s tímto členstvím byl v Gruzii pod tlakem, měl problémy, nemohl najít práci. V průběhu pohovoru pak předložil potvrzení, že je členem uvedené strany, datované 25. 6. 2021. Agitoval pro stranu před volbami, nikdy nekandidoval. Do ČR přijel, neboť je to demokratická země a chce se léčit. Obtěžovala ho policie, stále ho kontrolovali, když se setkal s nějakou skupinkou lidí, tak je rozháněli. Pokud byl na demonstraci zadržen, byl po několika hodinách propuštěn. Toto oznámil na vedení strany. Podal si písemnou stížnost, ale nikdo nic neřešil. Gruzie je rozdělena na dvě části, nemohl sehnat práci a bylo mu sděleno, že státní nemocnice ho nebude léčit. Soukromě pracoval jako malíř pokojů. Trpí lupénkou, lékaři si s tím již nevěděli rady a na soukromé léčení neměl prostředky. Dne 4. 1. 2022 byl žalobce seznámen s podklady, které shromáždil žalovaný za účelem posouzení žalobcovy situace v zemi původu. Nežádal žádné jejich doplnění.
16. Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, upravuje v ustanovení § 16 zjevnou nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V jeho odstavci 2 je uvedeno, že *„jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze“*. V odstavci 3 se pak uvádí, že *„jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a“*.
17. Krajský soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba nebyla důvodná. Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).
18. Jak výše uvedeno, správní orgán má možnost na základě znění § 16 odst. 2 zákona o azylu zamítnout žádost žadatele o udělení mezinárodní ochrany v případě, že žadatel

přichází z tzv. bezpečné země původu, a v takovém případě je na žadateli, aby jasně prokázal, že v jeho případě stát za takovou zemi považovat nelze. Po přezkoumání správnosti napadeného rozhodnutí správního orgánu soud konstatoval, že žalovaný zjistil podstatné skutečnosti, které vedly žalobce k podání žádosti, z jeho písemného podání a dále z provedeného pohovoru - viz bod 15. S žalobcem byl proveden řádný pohovor, kdy mohl uplatnit veškeré skutečnosti, které považoval za podstatné pro zhodnocení svého případu. Ve správním spisu se nachází žalovaným doložené podklady o hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, v aktuálním znění z r. 2020 a 2021 (viz bod 11), s nimiž byl žalobce seznámen dne 4. 1. 2022, bez připomínek či návrhu na doplnění dokazování. Podklady nebyly postaveny pouze na jedné zprávě, jak uváděl žalobce, ale byly z různých i mezinárodních zdrojů. Uvedená žalobní námitka je tak nedůvodná.

19. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se zabýval hodnocením situace v zemi původu žalobce dostatečně, konstatoval, že s výjimkou separatistických regionů Abcházie a Jižní Osetie splňuje Gruzie základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a nadále může být zařazena na seznamu těchto zemí.
20. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žadatel má ve vlasti možnost použít ke své obraně řadu legálních prostředků a žalobce takovou skutečnost ničím seriózně nevyvrátil, pouze obecně tvrdil, že by se žádost o pomoc dalších státních institucí minula účelem. To, že se obrátil na prokuraturu v Tbilisi, ničím nedoložil. Navíc, žalovaný se ve svém rozhodnutí velmi podrobně na str. 3 – 5 zabýval postavením strany SNH v Gruzii, tato je uznávanou a legální politickou stranou a nejsou známy žádné rozsáhlejší perzekuce proti její členské základně.
21. K námitce žalobce o podřaditelnosti jeho obav pod důvody udělení mezinárodní ochrany formu azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu stejně jako tvrzení, že splňuje podmínky § 14a zákona o azylu, nejsou relevantní z důvodů již uvedených výše, neboť pokud žalovaný dospěje k závěru, že žadatel řádně nevyargumentoval svoji osobní situaci ve smyslu znění § 16 odst. 2 zákona o azylu, není dále povinen dle odst. 3 uvedené důvody zkoumat. Zde pak soud plně odkazuje na závěry rozhodnutí NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, v němž je uvedeno, že *„žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b/ zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“*
22. Soud je toho názoru, že ze shromážděných podkladů o zemi původu lze dovodit, že Gruzie má funkční státní aparát, který svým občanům účinným způsobem pomáhá. Nelze proto předem bez dalšího předpokládat, že tato pomoc nebude poskytnuta. Soud tedy potvrzuje jako správný závěr žalovaného, že žalobce bez vážného důvodu nevyužil všechny možnosti nápravy ve své zemi původu a jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany lze posoudit jako snahu o legalizaci zdejšího pobytu, k níž však instituty mezinárodní ochrany neslouží. V tomto směru nemůže uspět ani sdělení žalobce o tom, že sháněl těžko práci, či že v ČR mu byla poskytnuta lepší zdravotní péče, neboť ani tyto důvody nelze podřadit pod nutnost poskytnutí mezinárodní ochrany ze strany ČR.

23. K závěru žalobce, že Gruzie pro něho není zemí bezpečnou, soud připomíná, že takový závěr je v kompetenci posouzení žalovaným správním orgánem a k uvedenému závěru žalobce nepředložil žádné věrohodné podklady.
24. Krajský soud na základě shora uvedených skutečností uzavřel, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

25. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný, ani žádné náklady řízení nežádal, žalovaný náklady řízení rovněž nevyčísлил.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. září 2022

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně